

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

XIII. De homicidis & mendacibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

ANNO
CHRISTI
909.

modo capite xxxi. Placuit etiam, vt sicut plerumque fit, quicumque odio aut longinqua inter se lite diffenserint, & ad pacem reuocari diutina intentione nequiuertint, a ciuitatis primitus sacerdotibus redarguantur. Qui si inimicitias deponere perniciosâ intentione noluerint, de ecclesiâ cœtu iustissima excommunicatione pellantur. Et in Concilio Carthaginensi statutum est capite xciii. Oblationes dissidentium fratrum neque in sacrario, neque in gazophylacio recipiantur. Quorum igitur oblatio in præsentis ecclesiâ non recipitur sacrario, horum proculdubio animâ a cœlestis sacrarii, scilicet regni Dei, repelluntur consortio.

Conc. Carthag. IV. Can. 93.

XIII.

Ideo tantopere compescendam monemus discordiam, & iram cum litigio, quia ex eis odibilem Deo & eius dilectoribus scimus procreari sobolem, nefandum scilicet homicidium: quod crimen quam graue sit, & quanta illud comitentur infausta, omnibus sanum sapientibus pater. Cuius miseram originem idcirco altius repetere, & cunctis libet propalare, vt dum omnes mortiferam eius cognouerint esse radicem, aut nullo modo, si fieri potest, eam contingant, aut si forte, vt assolet, se ingesserit, mox primo attractu eius amarissimum virus a labiis antequam inficiantur submoueant. Igitur cum protoplasti, qui ea naturæ qualitate creati fuerant, vt immortalitatis ac mortis capaces essent, post primæ præuaricationis reatum, non mori propria voluntate perditio, & posse mori iam non sponte retento, vel, vt ita dicamus, non posse non mori sibi acquisito, ita fuissent morte mulctati, vt etiam quidquid ex eorum stirpe esset exortum, eadem teneretur pœna obnoxium, & quod in illis propter peccatum successit pœnaliter, in ex eis nascentibus sequeretur naturaliter: non tamen hic serpentina antiqui hostis quieuit inuidia, sed quæ vetito se infuderat pomo, vt dulcesceret faucibus parentum, in sequentem transfusa propaginem, ad intima transit præcordia filiorum. Et licet ipsa agente mors taliter intrauerit in orbem terrarum, parum tamen sibi fecisse visa est, si iam mortales pateretur debitæ mortis expectare terminum. Vnde, quod dictu lugubre est, in tantum se dilatando, & primæ conditionis innocentiam persequen-

Gen. 8.

Exod. 20.

Matth. 5.

Ioan. 8.

do effudit, vt nec illi, qui primi in terra editi sunt, germani fratres pacem inter se & concordiam habere possent, sed cum adhuc soli cum parentibus totius orbis domini existerent, alter alterum inuidendo occiderit, & præoccupato sibi debiti finis articulo, ante supremas maturæ metas vitæ eum in terram suam redire coegerit. Cumque Deus illum sub maledicto redactum septupla pro tanto facinore ultione damnasset, vt & ipse vsque ad septimam generationem fratricidii & inuidiæ suæ vagus profugusque pœnas lueret, & progenies eius in septima similiter generatione maledictioni subiaceret: cumque demum secundum homicidam Lamech, vt addito iam interdicti & maledictione mulctati sceleris crimine, sic addita multiplici vindicta, septuagies septies iuxta interpretationem sui nominis percussisset: non sic quidem semel corruptus sensus, & auito infecta veneno humani cordis cogitatio, quæ ipso dicente Domino, in malum prona sunt ab adolescentia sua, timore saltem pœnali ab impietate cœpta potuit refrenari: sed quo magis humani generis creuit propago, eo amplius non solum crudelium homicidiorum, sed & omnium scelerum concreuit magnitudo, ab inuidia diaboli sumpto principio, dum illum imitantur qui sunt ex parte eius. Quapropter quod diuino nequaquam cohibebatur timore, necessario legis, & veteris & nouæ, & ecclesiasticæ & sæcularis, prohiberi, & post prohibita perpetratum iure puniri debuit animaduersione. Ideo de infanis homicidiorum patratioribus quid sancitum sit antiquitus ex parte retexamus. In Decalogo legis veteris Dominus per Moysen præcipit: *Non occides.* Item: *Qui percusserit hominem, & occiderit, morte moriatur.* In euangelio vero Dominus per seipsum dicit: *Audistis quia dictum est antiquis, Non occides, qui autem occiderit reus erit iudicio.* Vbi dum ira penitus tollitur, quis homicidii locus relinquitur? Dum enim iubemur verberanti alteram præbere maxillam, inimicos quoque diligere, ac pro persequentibus orare, omnis, non dicam homicidii, sed & eius, ex qua nascitur, iræ videlicet occasio aufertur. Qui vero, & quales, cuiusque filii sint, & cuius opera faciant homicidæ, Dominus loquens ad Iudæos manifestat, cum dicit: *Queritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis.*

20

ANNO
 CHRISTI
 909.

ac si diceret, Non capit cor vestrum, quia non recipitur a corde vestro. si enim caperetur, caperet: caperet autem ad salutem, non ad perniciem. Item: *Vos quæ vidistis apud patrem vestrum, facitis.* Qualia denique sunt, quæ apud patrem suum viderunt, in consequentibus aperit, cum quis sit ille illorum pater patenter ostendit. ille videlicet quem imitari, non a quo sunt creati. Item: *Vos facitis opera patris vestri.* Cumque illi, sicut & adhuc quidam miseri, nomine Christiani, opere vero diabolici, gloriarentur de paternitate vnus Dei, dicentes: *Nos, inquit, ex fornicatione non sumus nati: vnum patrem habemus Deum,* audierunt: *Si Deus pater vester esset, diligeretis vtique me.* ac si diceret, Dicitis Deum patrem, agnoscite me vel fratrem. Vtinam audiamus hoc nos Christiani, quod audire noluerunt Iudæi: vt si vere volumus de gratia paternitatis cælestis patris gloriari, & adoptiui eius esse filii, diligamus ex toto corde fratrem nostrum Dominum Iesum Christum, verum & proprium Filium Dei: diligamus & proximos nostros, secundum eius imperium, sicut nosmetipsos: cognoscamus, vocem loquelæ eius, sicut propriæ oues ipsius. ne exprobret nobis quod dixit Iudæis: *Quare, inquit, loquelam meam non cognoscitis? quia non potestis audire sermonem. & hoc vnde? Vos, inquit, ex patre diabolo estis, & desideria patris vestri facere vultis.* Et quasi interrogaretur, quæ sunt illius desideria, *Ille, ait, homicida erat ab initio, & in veritate non stetit.* Homicida, inquit, erat ab initio, vtique in primo homine. Ex illo ille homicida, ex quo fieri potuit homicidium. inuidit enim primo homini, & occidit hominem. Ergo qui illum imitando talia faciunt, vel facere desiderant, eius vtique filii sunt, & cum tali patre, nisi cito resipuerint, hereditabunt pœnas ignis æterni, qui paratus est illi, & angelis eius, & filiis eius. Et quia se locus in præsentiarum obtulit, vt de mendacibus quid loquamur, audiamus ipsum Dominum ostendentem nobis quis pater mendacii & mendacium hominum habeatur. Cum enim dixisset de diabolo: *Ille homicida erat ab initio, addidit vnde, & in veritate, inquit, non stetit, quia veritas non est in eo. cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est, & pater eius, id est pater mendacii sui quod ipse genuit, quia a nemine illud audiuit.* Nam quisquis

Sap. 1.

Coloss. 3.

Ephes. 4.

Prou. 12.

Prou. 14.

Prou. 11.

Ecccl. 7.

Psal. 5.

homo ab alio mendacium accipit, & dicit, Mendax est, sed pater eius non est. Mendaces igitur apud patrem suum diabolum vident, & audiunt quod loquitur, id est mendacium, quod ex se natum idcirco docet proferri ore hominum, vt eorum animas per ipsum prolatum interficiat mendacium, attestante nimirum scriptura: *Os quod mentitur, occidit animam.* & omnibus mendacibus pars illorum erit in stagno ignis ardentis sulphure. Propter quod omnes admonet apostolus Paulus: *Nolite, inquit, mentiri inuicem.* Itemque: *Deponentes mendacium, loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo.* & Salomon: *Abominatio Domino est lingua mendacii: qui autem fideliter agunt, placent ei.* & iterum: *Liberat animas testis fidelis: profert mendacia versipellis.* Item: *Qui quod nouit loquitur, iudex iustitiæ est: qui autem mentitur, testis est fraudulentus.* Hinc Iesus filius Sirach: *Noli, inquit, velle mentiri omne mendacium.* Cum enim, vt beatus pater Augustinus dicit, octo sint genera mendacii, nullo eorum a perfectis viris mentiendum est. Vnde Isidorus: Summopere cauendum est omne mendacium. & item: Omne genus mendacii summopere fuge. Omne enim quod a veritate discordat, iniquitas est. Esto in verbo verax, neminem mentiendo fallas, non aliud loquaris, & aliud facias: non aliud dicas, & aliud in animo teneas. Et in epistola Callisti papæ: Nihil mali vult qui fidelis est. si quis fidelis est, videat ne falso loquatur, aut cuiquam infidias ponat. Dicit psalmus: *Perdes omnes qui loquuntur mendacium.* Si quæritis, Quare? quia veritati, quæ Christus est, contrarium est. Pertinet namque ad id quod non est, non ad id quod est. Si enim hoc dicitur quod est, verum dicitur: si autem hoc dicitur quod non est, mendacium est. Ideo inquit: *Perdes eos qui loquuntur mendacium,* quia recedentes ab eo quod est, ad id quod non est declinauerunt. Licet quidam hoc non de omni mendacio, sed de hæreticis tantum intelligi velint. Nos autem fugientes a patre mendacii, curramus ad patrem veritatis, & loquamur veritatem ex corde & ore cum proximis nostris, vt mereamur inueniri participes veritatis æternæ, & Patri coæternæ, cum eo regnantes in sæcula. Sed reuertamur ad homicidas, qui vnum cum mendacibus dicuntur habere patrem, id est diabolum.

ANNO
 CHRISTI
 909.

Attendant quid Dominus post diluuium famulo suo Noe
 dixerit: *Sanguinem animarum uestrarum requiram de manu* Gen. 9.
hominis: de manu viri, & fratris eius, requiram animam eius.
quicumque effuderit humanum sanguinem, sanguis eius fundetur
pro eo: ad imaginem quippe Dei factus est homo. Quæ sententia
 cum sub interminatione prohibeatur homicidium, tamen
 ne quis insipientium putet animam hominis in sanguine
 constitutam, quæ immortalis est, & quæ ideo sic appel-
 latur, quasi anima, id est a sanguine longe discreta, noue-
 rit sanguinem animarum typice intelligendum ipsum vi-
 tale, quo vegetantur, & sustentantur, & viuunt homi-
 nes in carne per animam. Non enim sanguis hominis ad
 substantiam animæ creditur pertinere: quamuis alibi le-
 gislator dicere videatur: *Anima omnis carnis in sanguine est.* L. mat. 17.
 quod non ideo dictum est, vt hoc sit anima, quæ est pro-
 prie spiritalis substantia: sed quod per sanguinem anima,
 vt diximus, typice significetur, per rem scilicet visibilem
 res inuisibilis, sicut & illud: *Petra autem erat Christus,* non 1. Cor. 10.
 quia hoc erat, sed quia hoc significabat. Quo sensu & illud
 intelligendum est, quod sequitur: *Quicumque effuderit hu-* Gen. 9.
manum sanguinem, fundetur & sanguis illius. Multi denique
 effuderunt sanguinem, & sanguis eorum effusus non est.
 perimuntur etiam plurimi veneno, vel suspendio, vel quo-
 libet alio modo, & sanguis eorum non effunditur. Ergo
 cum ille qui occidit sanguinem non effuderit, quomodo
 eius sanguinem Dominus effusus est? nisi quia, vt dixi-
 mus, sanguis hominis ipsum vitale eius, quo subsistit, de-
 bet intelligi: quod qui effuderit, id est, qui aliquo genere
 mortis hominem occiderit, fundetur sanguis illius, hoc
 est vitalis portio eius: quoniam sicut illi, quem occidit,
 temporalem vitam, sic sibimet ipsi peccando vitam abstu-
 lit æternam. anima enim quæ peccauerit, ipsa morietur.
 Cui simile est illud quod Petro dicitur: *Omnes qui acceperint* Math. 26.
gladium, gladio peribunt. ac si diceretur, omnes qui iniuste
 occidit hominem, eadem occisione ipsi in anima pereunt.
 & quia ad imaginem suam Deus hominem fecit, in eo quod
 huic manere ad æternitatem voluit, idcirco animas homi-
 nū ab his, a quibus de corporibus fugatur, requirit. Audiant
 igitur dolosi & falsi testes Psalmistam dicentem: *Virum san-* Psal. 5.
guinum & dolosum abominabitur Dominus. Item: *Viri sanguinum* Psal. 54.

Concil. Tom. 24.

Eeeee ij

& dolosi non dimidiabunt dies suos. & quia tales abominatur Dominus, abominatur etiam illos & ecclesia. Vnde taliter de eis in Concilio Agathensi capite xxxv. statutum est: Itaque censuimus homicidas & falsos testes a communione ecclesiastica submouendos, nisi pœnitentiæ satisfactio-
ne crimina admissa diluerint. & in Concilio Ancyrano capite xxi. Qui voluntarie homicidium fecerint, pœnitentiæ quidem se iugiter submittant, perfectionem vero circa vitæ exitum consequentur. De his autem qui homicidium non sponte committunt, in eodem Concilio capite xxii. sic dicitur: De homicidiis non sponte commissis, prior quidem definitio post septennem pœnitentiam perfectionem consequi præcepit, secunda vero quinquennii tempus explere. Et de homicidis maleficis, in Concilio Eliberitano capite vi. Si quis maleficio interficiat alterum, eo quod sine idololatria perficere scelus non potuit, nec in finem impertiendam esse illi communionem. Igitur cum hoc scelus homicidiorum inter nostros iam crebrius actitatur, & non solum quorumlibet Christianorum, sed ipsorum etiam Christi ministrorum, insuper & summorum sacerdotum temerarie sanguis effunditur, & Dei timor, sacræque legis veteris & nouæ obseruatio, ac sacerdotalis reuerentia, Canonum quoque statuta conculcantur, atque omnis ordo ecclesiasticus a talibus passim confunditur, & ludibrio habetur, & repleti sunt qui obscurati sunt terræ domibus iniquitatum, quid nobis agendum est? Dum religio sancta annullatur, dum fas & ius confunditur. restat solummodo cum Psalmista proclamare ad
Psal. 73. Dominum, & dicere: *Exurge Deus, iudica causam tuam: memor esto improperorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.* Verumtamen quos diuinus non restringit, saltem humanus timor coerceat. Proponantur eis edicta imperatorum. In libro capitularium vi. capite xc. ita censetur:
Lib. 6.c.90. Qui occiderit monachum, aut clericum, arma relinquat, & Deo in monasterio seruiat cunctis diebus vitæ suæ, nunquam ad sæculum reuersurus, & septem annos publicam
Lib. 6.c.97. pœnitentiam gerat. Ex eodem libro capite xxviii. Si quis sacerdotem, vel Leuitam, aut monachum interfecerit, vel debilitauerit, iuxta statuta priorum capitulorum, quæ legi Salicæ sunt addita, componat, & insuper bannum

ANNO
 CHRISTI
 909.

nostrum, id est LX. solidos, nobis persoluat, & arma relin-
 quat, atque in monasterio diebus vitæ suæ sub ardua pœni-
 tentia Deo seruiat, nunquam postmodum sæculo vel sæcu-
 laribus militaturus, neque vxori copulaturus. Item in libro Lib. 7. c. 183.
 VII. cap. CCXXV. De homicidis ita iussimus obseruari, vt
 quicumque ausu temerario alium sine causa occiderit, vi-
 tæ periculo feriat, & precio se redimere nunquam va-
 leat. Et si conuenerit vt ad compositionem quisque de-
 scendat, nullus de parentibus aut amicis eum quidquam
 adiuuet. quod si fecerit, suum vvirgildum omnino compo-
 nat. Cum ergo de istis tam districtum proferatur iudicium,
 quid censebitur de nece episcoporum? Quod fortassis hic
 ideo videtur omissum, quia post sopitam persecutionis
 Christianorum, quæ a Paganis exercebatur, sæuitiam, vel
 si fuit rarissimum, vel nullum tam immane facinus inter
 Christianos est perpetratum: & idcirco quomodo pœni-
 teri aut puniri debeat, hac non est lege diffinitum. Hoc
 tantum inter cetera capitularium scripta, libro v. cap. Lib. III. c. 25.
 CCLXI. reperitur, quod qui episcopum occiderit, non-
 gentis solidis culpabilis iudicetur. Sane quomodo in tali-
 bus vindicandum sit, quia non hominis vindicta quæritur,
 sed Dei, ne quantum ad humanum spectat intuitum, tan-
 tum facinus remanere videatur inultum, & super eos, qui
 Dei vindices esse debuerant, dum suas grauius, Dei vero
 velleuius, vel nullatenus vlciscuntur iniurias, iustum eius
 superducatur iudicium, videat rex vt recte de talibus iu-
 dicando nomen suum factis adimpleat. Videant duces eius
 & comites, qui gladium Dei portant ad vindictam male-
 factorum, de quibus ait Apostolus: *Principes non sunt ti-* Rom. 13.
mori boni operis, sed mali: vis autem non timere potestatem? bo-
num fac, & habebis laudem ex illa. Dei enim minister est tibi
in bonum. Si autem malefeceris, time: non enim sine causa gla-
dium portat. Dei enim minister est, vindex in iram ei qui malum
agit. Et sibi metipsis, suisque prospiciant subditis, iuxta
 exemplum Moyfi famuli Dei, qui in Dei vindictam sibi
 coniunxit, armavit, & animavit filios Leui, & cum esset
 mitissimus, in quosdam idololatrias puniendo eos veluti
 defecit, præcipiens suis: *Ponat vir gladium super femur* Exod. 32.
suum. & rursus: Ite & redite de porta vsque ad portam, & oc-
cidat vnusquisque fratrem, & amicum, & proximum suum,
 Eeeee iij

ne in omnem populum ira Dei defœuaret. Si enim ipse rex videlicet, atque sui, quibus hoc agendum negotium instat, Dei iudicium quoquo modo dissimulauerint, ipsi viderint. Stat namque firma Pauli sententia apostoli, in quo ipsa veritas Christus loquebatur, qua dicitur: *Reuelatur ira Dei de cælo super omnem impietatem & iniustitiam hominum, eorumque qui veritatem Dei in iniustitia detinent.* & post pauca: *Qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt, id est, intelligere noluerunt: quoniam qui talia agunt, digni sunt morte, non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.* & iterum: *Scimus quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt.* Nos vero talibus, si forte tandem aliquando vel in vltimis suis resipuerint, tamque grauium admissorum veniam corde tenus postulauerint, ne videamur eam, quæ claudi non potest, ianuam pietatis Dei obstruere velle, & de eius misericordia aliquos, quod absit, desperare, imo, vt ita dicatur, mortuis mortem addere, nequaquam pœnitentiam denegari dicimus: cum Deum misericordem ad subueniendum miseris, ad benignitatis eius portum confugientibus paratissimum credamus, inuitantem omnes ad pœnitentiam, atque per prophetam clamantem: *Nolo mortem peccatoris, sed vt conuertatur & viuat.* Quibus tamen pœnitentiæ modos & tempora iuxta qualitatem peccati dicimus decernenda, sicut taxatur in Concilio Africano cap. x. Pœnitentibus, inquit, secundum differentiam peccatorum, episcopi arbitrio pœnitentiæ tempora decernantur. Item in eodem Concilio cap. LXXIV. Vt sacerdos pœnitentiam imploranti, absque personæ acceptione, pœnitentiæ leges iniungat. Nos quidem de istis quod nostrum erat egimus. Denique secundum sententiam beati apostoli Pauli, vt tollerentur de medio Christianorum qui hoc egerunt, iam iudicauimus qui sic operati sunt, in nomine Domini nostri Iesu Christi congregatis nobis & eius spiritu cum virtute Domini nostri Iesu Christi tradere huiusmodi satanæ in interitum carnis, vt spiritus saluus sit in die Domini nostri Iesu Christi, si tamen pœnitentiam agere voluerint. Sic enim idem Apostolus se egisse testatur de his qui circa fidem naufragauerunt, id est in fide male viuendo errauerunt, scribens ad Timotheum: *Ex quibus est, inquit, Hymenæus, &*

Rom. 1.

Rom. 2.

Ezech. 33.

Concilium
Carthagi-
nense IV.
Can. 74.

1. Cor. 5.

1. Tim. 1.

ANNO
CHRISTI
909.

Alexander, quos tradidi satanae, ut discant non blasphemare. Si vero ut inceperunt in sua perseverauerint malitia, & diuitias bonitatis Dei, & patientiae, & longanimitatis contempserint, secundum duritiam suam, & impaenitens cor, thesaurizantes sibi iram in die irae & reuelationis iusti iudicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera eius: quoniam a nobis modo non traduntur satanae in interitum carnis, ut spiritu saluentur, sed ipsi potius seipsos ex toto traderunt satanae, ut cum ipso in die Domini nostri Iesu Christi pereant: nos quoque, cum omni ecclesia Christi, quia nec debemus, nec possumus, eis nec viuis nec mortuis communicabimus. Insuper & secundum potestatem nobis in beato Petro & in ceteris collatam apostolis, quibus dictum est: *Quaecumque alligaueritis super terram, erunt ligatae & in caelis*, illius anathematis vinculo eos adhuc innodabimus, ut iuxta Pauli vocem, quia non amant Dominum nostrum Iesum Christum, quin imo oderunt, & persequuntur, & illum qui nomen eius cum sacra vntione gestabat, vicisque illius agebat, christum Domini interfecerunt, sit quisque eorum, qui hoc nefandissimum scelus opere perpetravit, & quicumque eis quoquo modo fauendo, & communicando consentit, anathema maranatha, id est condemnatus donec Dominus redeat, vel perditio, siue ut dictum est condemnatus in die iudicii, quando Dominus veniet. Gratia autem & misericordia Domini nostri Iesu Christi sit nobiscum, & cum omni ecclesia eius. Amen.

XIV.

Quamquam superius de sacrilegis inter nos sermo sit habitus, vbi ex parte ostendimus, quam graue sit illud facinus, & qua poena iure plectatur sacrilegus: tamen quia inter nostrates hic pessimus inoleuit mos, ut defuncto ecclesiae episcopo, mox a quibuscumque potentioribus peruadantur res ecclesiasticae, quasi episcopi fuerint propriae, cum etiam si eius essent, contra omne ius id fieret: hoc tam immane sacrilegii facinus, & iam saepius factum scientes dolemus, & ne vltius a quolibet praesumatur, auctoritate Dei, & sanctorum eius, qui cum illo regnant in caelo, nostro etiam episcopali ministerio, quibus Dominus licet indignis potestatem dedit in suis apostolis dicens: *Quodcumque alligaueritis super terram, erit ligatum & in caelo*.